

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre . . . 6 korona.
 Egyes szám ára 4 fillér.

NEHEZEN KÉTERMENT ÉRTÉKEN:
 szombaton és egyes rendkívül alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
 Városi közéleti tár (városi és földművelési) sz. ide küldendők a kéziratok

KIADÓHIVATAL:
 Városi könyvnyomda-vállalat irodája. Ide küldendők az előfizetési díjak és hirdetések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** ♦♦ Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

Eröss Lajos dr.

a tiszántúli ref. egyházkerület püspöke
 1857—1911.

(K. cz.) Lelkünk borítja néma fájdalom!

A fájdalom mélysége és őszintesége a veszteség felett, mely *Eröss Lajos* drnak, a tiszántúli ref. egyházkerületi nagytudományú és nemeslelkű püspökének elhunytával ért bennünket.

Nemcsak főpásztorunkat siratjuk a megboldogultban, hanem az *Ember-t* is, aki hivatását nemesen töltötte be, az *Embert*, aki nem hiába élt, mert minden percét a hazának, a vallásnak és a közügyeknek szentelte és mint az *altruizmus* eszményképe világító példájával utat mutatott bölcs és áldásos életének követésére.

Munkaerejének teljességében, eszméi kivitelének tizenkettedik órájában szólította el az enyészett szelleme. Hirtelen hullott ki kezéből a toll, a vész éppen akkor, midőn szavának súlyára, írásának meggyőző erejére szerencsés kezének alkotó, építő munkásságára a haza, vallás és a közügyek joggal és reménységgel számítottak. Ezt a reményt elhervasztotta egy gyorsan jövő fergeget és ledöntötte a szellemi és lelki erőben hatalmas tölgylet, esésével nemcsak őt némitva el, hanem mindannyiunkat *sviven úgy*, akik nemes egyéniségének értékében és áldásbontó munkájában az egész magyar református egyház dicsőségének gyarapodását reméltük.

Mint főpásztor igazságosságával, mint pap mélyen átértett, jócselekedetekben erős hitével fáradozott hiveinek lelki üdvén és anyagi boldogulásán. Szerelte az embert erényeivel és fogyatkozásaival együtt. Szíve nyitva volt mindazok előtt, akik tanácsot kértek. És amily mértékben buzgólkodott paptársai szellemi kiképzésén, épp oly következetesen fáradozott azok megérdemelt anyagi megélhetésük biztosításán. Szerető atya, hű pásztora volt lelki nyájának, jóakaratu barátja pályatársainak, aki bár a hibákat nem nézte el, de ugyanakkor a tévedőket szeretetével vezette vissza a kötelességek és a nemes hivatás útjára. Tudománya erős hatalapon nyugodott épp úgy, mint nyilvános- és magánélete. És mivel ezen kettős alapon: a hiten és tudományon nyugodott egész élete és tevékenysége: Meggyőződése nem változott és akaraterejét szándékának ragyogó tisztaságát azok is elismerték, akik nem voltak vele egyik-másik kérdésben egy nézetben.

Érzésben és gondolkodásban fájának, nemzetének izzó szeretete vezette. A magyar állam eszme bölcs kiépítésében látta hazája nagyságának ragyogását. A hazaszeretet és tántoríthatlan református hite összefonórttak világos elméjé-

ben és a jósgától meleg szívében. Nem csoda tehát, ha keze munkája nyomán áldás fakadt és a magyar református *Sion Benne* egyik vezető oszlopát tisztelte.

Ez a tisztelet kísérte őt sirjába is. . . Puritán lelke előtt meghajlottunk mindanyian. Könyveinket őszinte érzéssel hullattuk korán megnyitott sirjára. Jó harcot barcolván, midőn pihenőre tért, elmondhatjuk, hogy a magyar református egyház egy erős oszlopa törött ketté váratlanul.

Emlékezete, példája világítson el a messze jövőbe, tegye erőssé a kételkedő és borongó lelkeket, a megboldogult pihenése pedig legyen csöndes és zavartalan az általa annyira szeretett haza földjében és lelke dicsőséges odafent az Úr csillagos fényátsórában.

Eröss Lajos dr. püspök temetése.

A tiszántúli ref. egyházkerület megboldogult főpásztorának *Eröss Lajos* dr.-nak temetése nagy részvét mellett ment végbe f. hónap 28-án. Ezren és ezren jöttek el gyászolni és megsiratni azt a férfit, akiben a hazának, a ref. egyháznak és a közügyeknek egy hű harcosa dőlt ki váratlanul. A nagy veszteséget mindannyian átéreztük és a komor rávatallánál nemcsak a ref. egyház szomorkodott hanem sirtak az összes felekezetek is, mert *Eröss Lajos* dr. mindnyájunké volt és korai halálát mindannyian megkönnyezték.

A gyászolók között ott voltak *Tisza István* gróf, *Antal Gábor* református püspök, *Dokus Ernő* kir. kamarás főgondnok, *György Endre* volt földművelésügyi miniszter, *Baksa Lajos*, az egyetemes konvent előadója, *Petri Elek* fővárosi lelkész, *Antal Géza* országgyűlési képviselő, *Szabolcska Mihály* temesvári református lelkész, *Baltazár Dezső* dr., *Biky Károly* eszpersek, azonkívül több egyházmegye eszperese, a sárospataki főiskola küldöttsége *Rácz Lajos* dr. igazgató vezetése alatt, *Némethy István*, *Nagy Károly*, *Tüdős István* dr., *Radácsi György*, *Dókus László*, *Révész Kálmán*, *Dóczy Imre*, *Mády Lajos* és egy a tiszántúli kerületből, valamint az ország minden részéből mintegy háromszáz református lelkész, az egyházközségek gondnokai és képviselői.

Debreczen városának összes hivatalai és intézetei, testületi és egyesületi szinten megjelentek, ott volt *Dezseföld József* gróf kerületi és *Kovács József* egyházi főgondnok, *Domahidy Elemér* főispán, *Porubszky Jenő* kir. ítélőtáblai elnök, *Kulin Imre* törvényszéki elnök, *Igyártó*

Sándor dr. kir. főügyész, Gáthy Bálint ügyész, Uhlarik Béla máv. üzletvezető, Ternovszky Alajos kir. pénzügyigazgató, Kovács Gyula alispán vezetésével a vármegyei tisztikar, a bírói kar tagjai, a városi tanács, Krausz Vilmos főrabbi, Márk Endre kollégiumi ügyész s a debreczenben szolgáló hivatalok főnökei. — Megjelentek továbbá a debreczenben állomásozó csapatok kiküldöttjei Kirsch Frigyes alezredes, Nedeczky Ferenc százados, Eötvös honvédelezredes, tolcsvai Nagy Gábor csendőrezredes vezetésével a csendőrpáncsnokság tisztjei, valamint a honvédhuszárezred a honvéd gyalogezred, a 39. és 61. gyalogezred kiküldött tisztjei.

Teljes számban megjelentek a református lelkesíri kar tagjai K. Tóth Kálmán, János Zoltán, Szele György, Dicsőfi József, Uray Sándor. Megjelentek továbbá a debreceni összes iskolák tanárai, tanítóit és tanulóit, valamint a többi felekezetek képviselői is.

Tíz óra előtt már sűrű tömegben állott a közönség a Fűvészkert-utcában, a kollégium, a nagytemplom körül s a közönség feketélő tömege messze elhúzódott a József kir. herceg és Simonffy utcákig, ameddig két oldalt a kocsiút mellett állottak.

Pontban tíz órakerkezett meg a gyászoló család. Elöl a püspök özvegye, karján a fiával, akiket Márk Endre vezetett a számukra főtartott helyre. A közönség meghatottan nyitott utat a család tagjainak. Amint az özvegy és kísérete elhelyezkedtek, a kollégium díszterméből behozták a koporsót, amelyet az üldöhek között helyeztek el. — Az elhunyt végakarata szerint itt semmiféle beszéd nem hangzott el, csupán a főiskolai kántus énekelt el egy gyászdat, amelynek befejezése után a koporsót a kollégium előtt álló nyolcvanas gyászokocsiba tették s a nagytemplomba vitték.

A zsufozásig megtelt nagytemplom főhajójában az urasztala közelében helyezték el. Az itt lefolyt gyászszertartást a tanítóképző intézet ifjúságának gyászzenéje nyitotta meg. Az ének után a szószerke lépeit az elhunyt utolsó kívánása szerint a püspökladányi lelkesíri, Kiss Ferenc, költői szárnyalású, vallási áhitattal telt gyönyörű imát mondott.

Az ima szavai teljesen megfeleltek a megboldogult akaratainak. Az áhitat, kegyelet és hit mélysége tört fel abból az Ég Urához, hogy adjon csendes pihenést a megboldogultnak és tegye terméknnyé alkotásait.

Az ima elhangzása után a gyászmenet megindult a vasút felé, ahol a külön vonatra helyezték a koporsót. A vonattal ment a gyászoló család és a küldöttségek. Amint a vonat Püspökladányba érkezett, leemelték a koporsót, melyet ezren és ezren kísérték a temetőbe. A nyitott sír előtt Balthazar Dezső dr. mondott egy szép, a lelkeket Istenhez emelő imát, mely után elhaltolták a koporsót, mely annyi szép reményt és annyi áldásos tevékenységet ellaktart.

Áldás emlékére!

Az értékelkedési járulékokról alkotott szabályrendeletek.

Városunk törvényhatósági bizottsági közgyűlése 1908. évben a város területén fekvő ingatlanok értékelkedése után kiszabandó járulékokról szabályrendeletet alkotott. Ezen szabályrendeletet a belügyminiszter ur, az igazság- és pénzügyi miniszter urakkal megtárgyalván, az alábbi leirattal intézte a város közönségéhez. Miután ezen leirattal közöljük, felhívjuk törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk

tagjait, hogy ezen ügy tárgyalásánál szíveskedjenek megjelenni és a miniszter urak által kívánt módosításokhoz hozzá szólni. A miniszteri leirat szó szerinti szövege a következők:

Szám: 30.456—1911.

III—b.

Magyar királyi belügyminiszter.

A sz. kir. város közönségének

Debreczen.

A válaszirat alapjául szolgáló jelentés száma: 1585—1908.

Tárgy: A városnak az értékelkedési járulékokról alkotott szabályrendelete.

A város tanácsa 1908. évi június hó 2-án fentirt szám alatt kelt jelentésével felterjesztelte hozzám törvényhatósági bizottságának 1908. évi április hó 9-én 61—4976. szám alatt hozott határozatát, mellyel a város területén fekvő ingatlanok értékelkedése után kiszabandó járulékokról szabályrendeletet alkotott.

Ezt a határozatát Szilágyi Imre felebbezése következtében, de hivatalból is az igazságügyi és pénzügyminiszter urak meghallgatása után felülvizsgálván, a következőképpen határoztam:

A város közönsége határozatát és a bemutatott szabályrendeletet elvben és általánosságban jóváhagyom.

Végleges jóváhagyomást pedig attól teszem függővé, hogy a szabályrendelet az alább közölt észrevételeimnek megfelelően átdolgoztassék.

Észrevételeim a következők:

A szabályrendelettel megállapított közszolgáltatás megjelölésére úgy annak címében, mint egész szövegében használt „illeték” elnevezés helyett a megfelelőbb „járulék” kifejezést kell alkalmazni.

Mert az a közszolgáltatás, melyet a szabályrendelet tervében vett, sem adónak, sem technikus értelemben vett illetéknek (érteve ez alatt a hatósági értelemben kért igénybevételért fizetendő díjakat) nem tekinthető, hanem közérdekű intézmény létesítésével kapcsolatos érdekeltségű hozzájárulásnak. A szabályrendeletben váltakozva előforduló „ingatlan”, „belletek”, azután „telekértékelkedés” és „belletekértékelkedés” elnevezések közül következetesen az „ingatlan” és „értékelkedés” meghatározások használandók.

A szabályrendelet 1. §-ában rendelkezni kell a mentességek kérdésére nézve is.

A közigazgatási jogban elfogadott elv ugyanis, hogy a törvény által csakis a közönségi pótdadó alól való mentességek eseti lévén megállapítva, a mentesség, mint közjogi kedvezmény, szorosan értelmezendő. Ebből következik, hogy viszont azt, hogy mennyiben mentesek bizonyos személyek, vagyontárgyak, jövedelmek stb. a közönség által szabályrendeletileg behozható új adónak, illetékek, járulékok stb. alól a közönség maga állapítja meg. E mentességek tekintetében a pénzügyminiszter ur kívánásához képest a szabályrendeletbe fell kell venni ezt a rendelkezést. A házadóról szóló 1909. évi VI. t. c. 27. §-ának 1., 5. 7., 10., 12. s 13. pontjaiban felsorolt esetekben az államnak beépítetlen, bár földadó alá tartozó ingatlana után ez a járulék ki nem vehető.

Mint ahogy a 2. §. taxatív sorolja fel azokat a közmunkákat, amelyek értékelkedési járulék kivételét vonják maguk után, a szabályrendelet által célzott pénzügyi eredmény érdekében ezen szakaszban felsorolandók mindazok a közmunkák, melyek után az értékelkedési járulék természeténél fogva kivethető lenne. Megfontolás tárgyává

kell tehát tenni, nem fordulhatnak-e elő ezen szakaszban fel nem sorolt egyéb olyan közmunkálatok, mint például közlekedési vállalatoknak a városi pénztár terhére vagy hozzájárulásával való létesítése, amelyek ezen szabályrendelet keretében jogosan és méltányosan bevonnátok.

Arra való figyelemmel pedig, hogy az ezen járulékkal terhelt kivánt közönséget elsősorban hozzájárulásból fedezendő közmunka terve érdekli, a 2. §. után önálló szakaszként ilyen rendelkezést is be kell iktatni:

„Arról a területről, amelyre a város a 2. §-ban említett valamely közmunkálat folytán értékelkedési járulékot fog kivetni, a városi mérnöki hivatal tervet készít, amelyet a tanács javaslata alapján a törvényhatóság lehetőleg abban a közgyűlésben hagy jóvá, amelyben a közmunka végrehajtása felett határoz [1886: XXI. t.-c. 47. §. c) p.]“

A törvényhatóság határozata minden egyes érdekelt félnek kézbesítendő. A 3. §. kiegészítendő a következő új bekezdéssel:

„A közmunka végzésének tartama alatt a tulajdonos által az állandó befektetésekre fordított s igazolt összegek az értéknövekedés megállapításánál figyelembe veendő, azaz az értékelkedés összegéből (a járulék alapjából) leszámítandók.“

A 4. §-nál az értéknövekedés pontos megállapíthatása céljából a következő kiegészítés, illetőleg új szövegezés kívánatos:

„Az értékelkedés alapját képező a 2. §-ban említett közmunka végrehajtását elrendelő törvényhatósági határozat jogerőre emelkedése után azonnal megindítja a tanács az értékelkedési járulék megállapításához szükséges eljárást.

Elsősorban az iránt intézkedik, hogy a jóváhagyott közmunkatervben említett ingatlanok forgalmi becserkét a (mostani) 5. §. szerint alakítandó becsölő-bizottság megállapítsa.

Azt, hogy már maga a törvényhatósági határozat következtében az ingatlan értéke mennyiben növekedett, a becsölő-bizottságnak az érték megállapításánál, a város javára figyelembe kell venni, azaz az értékelkedési járulék alapjához hozzá kell számítani.

Az értékelkedési járulékot a tanács csak a közmunka befejezte s a kiviteli költségek megállapítása után veti ki.

E végből a közmunka befejezte után a hozzájárulásra köteles ingatlanokat a tanács a (most) 5. §. szerint alakítandó bizottsággal újra megbecsülni.“

Az 5. §. szerint a tanács által a város részéről kiküldendő szakértő gyanánt célszerű volna állandóan a városi főmérnököt vagy helyettesét megjelölni. Megfontolandó továbbá, nem volna-e helyesebb abban az esetben, ha a két becsölő szakértő az elnök személyére nézve megegyezni nem tud, az e kijelölését a közigazgatási bizottságnak, mint ez ügyekben egyébként is eljárni hivatott II. foku hatóságnak feladatává tenni? A 8. §. végén zárójelben idézni kell az 1896: XXVI. t.-c. 34. §-ának 2. pontját.

Ugyanezen szakasz ki kell egészíteni oly rendelkezéssel, hogy a járulék megállapítása iránt hozott határozatok a város polgármesterének is kézbesítendő, akit a város nevében, közérdekből, feljebbviteli jog illet meg.

A polgármester azonban a feljebbvitelt a törvényhatósági bizottságnak bejelenteni köteles.

A 9. §. első bekezdésének határozott rendelkezést kell tartalmaznia arra nézve, hogy a járulék, tekintet nélkül az esetleges feljebbvitelre a tanácsai határozat kézbesítésétől számított 6 hónap alatt fizetendő-e be, avagy a jelzett

határidő csak a jogerős végső foku határozat kézbesítése után kezdődik?

Ezen szakasznak a biztosításra vonatkozó második bekezdése utóbbi esetben is megmaradhat. Felveendő itt azonban, hogy a járulék biztosítása a közdok biztosításának módjára történik.

A harmadik bekezdésben a 6 hónapos határidő helyett nyilván tévedésből 60 nap van feltüntetve.

Ugyanitt még azt a rendelkezést is fell kell venni, hogy a járulék fizetési kötelezettséget megállapítható határozatok kézbesítése alkalmával a befizetés határideje és módzatai is közlendők.

A 10. §-ra nézve a következőket jegyzem meg:

Hogy mily ingatlant terhel az illeték, azt a telekkönyvi bejegyzés határozza meg: a 10. §. első mondata tehát vagy elhagyandó, vagy oly intézkedéssel helyettesítendő, mely meghatározza, hogy mely ingatlanra kell kérni a telekkönyvi biztosítást.

Ha pedig a 10. szakasz azt akarná jelenteni, hogy az illeték az ingatlant bekebelezés nélkül is terheli, ily intézkedésnek szabályrendeletben helye nem lehet.

A 11. §-ban intézkedni kell az iránt, hogy a részletfizetési kérelem mennyi idő alatt terjesztendő elő?

Erre a célra leghelyesebb lenne a 9. §-al összhangban hat hónapi határidőt megállapítani. Mindezek alapján felhívom a város közönséget, hogy a szabályrendelet fentmondottak szerint előtt tartása mellett dolgozza át és jóváhagyás végett hozzám annak idején négy példányban terjessze fel.

Az iratokat a szabályrendelet visszatartott példányai kivételével, visszaküldöm.

Budapest, 1911. évi március hó 16-án.

A miniszter helyett:

dr. Némethy s. k.,
Államtitkár.

Körrrendeletek.

9681/1911. B. M. számu körrrendelet.
VII. d.

A faszesszel kevert itatok, gyógyszerek és illatszerek készítőinek és forgalomba hozatalának ellátása tárgyában.

Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak.

Utóbbi időben számos esetben súlyos egészségi zavarokat mutató tünetekkel járó, sőt gyakran halálosan végződő mérgezés tapasztaltak szeszés itatok következtében. A vizsgálatok azt tanúsították, hogy a mérgező hatású itatok faszesszel (methylalkohollal) voltak keverve. Minhogy a faszesz újabb tapasztalatok szerint: izgató, kábító, sőt halálosan mérgező hatású: a pénzügyi-, kereskedelemügyi- és földművelésügyi miniszter urakkal egyetértően faszesszel (methylalkohollal) itatok készítésére való használatát vagy annak bármilyen italhoz, gyógyszerhez, illatszerekhez való keverését és ily itatok, gyógyszerek, illatszerek forgalomba hozatalát vagy szétosztását tiltatom.

A ki e rendelet ellen vét és cselekménye vétséget vagy büntetett nem képez, az 1879. t.-c. 1. §-a értelmében büntetés követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Budapest, 1911. évi március hó 7-én.

A miniszter helyett:

Jákabfy,
Államtitkár.

2575—1911. B. m. számú körrendelet.
VII.—d.

A mesterséges édesítő anyagok (saccharin stb.) forgalmatárgyában.

Valamennyi vármegyei és városi Törvényhatóság első tisztviselőjének.

A saccharin a magyar gyógyszerkönyvnek az 1900. évi 147.140. B. M. sz. rendelettel kiadott III. kiadásába a f-el jelölt szerek közé vételvény fel és kiszolgáltatására az ezekről szóló rendelkezések lévén irányadók, a saccharin és a saccharin készítmények, ugyiszintén más hasonló édesítő szerek forgalmát szabályozó 41272—1898. sz. itteni körrendeletet a kereskedelemügyi és pénzügyminiszter urakkal egyetértően hatályon kívül helyezem és a következőket rendelem.

1. Mesterséges édesítő anyagokat (saccharin stb.) akár hazai, akár ausztriai gyártól csak az szerezhethet be, akinek erre engedélye van.

Az engedélyt esetenként, előzetes kérelemre és a 99.943—1910. pénzügyminiszteri rendelet értelmében csak gyógyszerészeknek és vegyszer-anyagáru nagykereskedőknek a folyamodók lakhelye szerint illetékes másodfoku közigazgatási (egészségügyi) hatóság adja. Ezen engedély alapján legfeljebb öt kilogramnyi mesterséges édesítő anyag (saccharin stb.) szerezhető be, kivételesen nagyobb szükséglet esetén az engedély a helyigminiszteriumtól kérendő.

Az engedélybe a következő adatok foglalandók: A küldő neve és lakása, a küldemény száma és megjelölése, nyers sulya, a mesterséges édesítő anyag tiszta sulya és alakja, az átvevő neve, lakása és foglalkozása.

A beszerzésre jogosultak a küldemény átvételét beérkezte után, a beérkezés idejének, a küldő a csomagolás nemének, az édesítő anyag tiszta sulyának, alakjának bejegyzése mellett megfelelő lajstromba vezetési és az átadási bevényt a lajstromhoz csatolni kötelesek.

A beszerzésre jogosultak a megrendelt mesterséges édesítő anyagot kizárólag Magyarországon, illetve Ausztriában hozhatják forgalomba.

A beszerzett mesterséges édesítő anyagnak Magyarországból Ausztriába való kivitelére, illetve Ausztriából Magyarországra hozatalára külön engedélyt kötelesek szereznii az illetékes másodfoku hatóságtól, mely azt a helyigminiszternek bejelenti, az engedély megadásával egyidejűleg.

2. Mesterséges édesítő anyagoknak élelmiszerek és italok gyorszerű előállításához használata, ugyiszintén mesterséges édesítő anyagokkal édesített élelmiszerek és italok tartása és áruba bocsátása — a következők kivételével — tilos:

3. Élelmiszerek előállításával foglalkozó iparosok, akik mesterséges édesítő anyagokkal, édesített élelmiszerek készítésével, árusításával kívánnak foglalkozni, előzetesen engedélyt kérni kötelesek az elsőfoku közigazgatási hatóságtól és pedig, annak a vegyszer- és anyagáru nagykereskedők megnevezése mellett, akitől mesterséges édesítő anyagot (saccharin stb.) beszerezni szándékoznak.

Az elsőfoku közigazgatási hatóság tisztviselőjének véleménye alapján és a viszonyokra való tekintettel állapítja meg a negyedévenként felhasználható édesítő anyag mennyiségét és az engedélyt a folyamodó iparosnak a kiszolgáltatható mennyiség feltüntetésével adja meg. Mesterséges édesítő anyagok (saccharin stb.) hozzáadásával készített élelmiszerek csak azoknak adhatók el, akik kifejezetten olyanoakat kérnek.

Az előírt elárulási helyiségekben a szóban lévő cikkeket egyéb áruk tartására szolgáló állványoktól (polcoktól) elkülönített helyen kell tartani és a vevőknek csak olyan kori-

téban vagy edényben kell kiszolgáltatni, mely szembetűnő és el nem törölhető módon „saccharin” megjelöléssel van ellátva.

4. Vegyszer- és anyagáru nagykereskedők mesterséges édesítő anyagot gyógyszerészeknek kívül csak olyan iparosoknak szolgáltathatnak ki, akik erre jogosultságukkal az első pontban foglalt módon az első foku közigazgatási hatóságtól kiállított és névre szóló engedéllyel bizonyítják.

A vegyszer- és anyagáru nagykereskedők az eladott mesterséges édesítő anyagok mennyiségéről külön jegyzéket tartoznak vezetni, melybe a vevők nevét, az eladás idejét és az eladott szer mennyiségét és alakját beterjesztetni kötelesek.

5. A jelen rendelet megszegése kihágást képez és öt napig terjedhető elzárással és 200 koronájú terjedhető büntetéssel büntetendő.

Ez a rendelet a közhírre tételt követő 8-ik napon lép életbe.

Budapest, 1911 március hó 7-én.

A miniszter helyett

Jakabffy,
államtitkár.

Irodalom.

Felszeghy Béla: „A községi illetőség.” A községi törvénynek tagadatlatlanul a legbonyolultabb, legbizonytalanabb, legzavarosabb része az, amely a községi illetőségről szól. A hatóságok háta borsózik bele, ha a községi illetőségről van szó s kővére dagadt akták hegyei merednek szimbolunként a szemek előtt, ha az illetőségi ügyekre gondolunk. A gyakorlati alkalmazás fonálnak sehol sem kell kanyargósabb örvényeket megtennie, mint itt s ha valaki szatyra anyagot keres a közigazgatásról vagy össze akarja veszejteni azokat a községeket, hol valaha megfordult, csak kérje nyugodtan illetőségi helyének megállapítását. Nosza megindul az akta-csata végtelennek tessz irka-firka és jegyzőkönyv folyamát árja zudul különböző hatóságok asztalaira. S míg mosolyogva gyönyörködhet a személye körül folyó ezen nemes versenyben, addig a hatóságok, községek, esetleg igen fontos — legtöbbször anyagi — vonatkozású szempontok miatt fáradoznak azon, hogy a községi törvénynek az illetőségről szóló részét s a hozzája tartozó számos rendeletet a konkrét esetre alkalmazzák. Az idevonatkozó teljes joganyagot öntötte áttekinthető formás egészbe a fentemlített című könyv kapcsán **Felszeghy Béla** dr. th. főszolgabíró, várm. aljegyző, kinek ez már harmadik nagy elterjedésnek örvendő közigazgatási szakkönyv.

A fiatal közigazgatási szakirány több fejezetre szóló, melykorlati tanulmányval vezeti be számos jegyzetelt és gyakorlati tudnivalóval ellátott értékes kötetét. Tanulmányában intenzíve világít rá az illetőség homályaira, zugaira, bizonytalanságaira, szóval arra a tartalomra, mely a mi magyar községi illetőségünk „zavaros sugárterüsi fogalmát” kitölti. A szerző választékos könnyedséggel és előkelő nyugodtsággal megirt magvas tanulmányában nemcsak a hazai joganyag és jogfejlődés fontosabb szövegeit érinti és tisztázza, hanem ismerteti — ha vázlatosan is — az idevágó külföldi jogfejlődést s így könyve — eltekintve a tisztán gyakorlati érdeket szolgáló II. résztől, melynek praktikus beosztásáért a gyakorlat munkásai fognak hálásak lenni — mindenképp alkalmas arra, hogy ezen igen fontos s anyai bizonytalansággal kezelt közigazgatási kérdés lényegét megülő homályt eloszlassa s a dolog igazi érdemét felfedje. A

könyv, melynek ára 3 kor. 50 fillér. a könyvkereskedők útján, esetleg a szerzőnél közvetlenül (Besztercze, vármegye-ház) rendelhető meg.

Mírek.

— **A polgármester értesítése.** Tisztelettel értesitem, hogy törvényhatósági bizottságunk legközelebb megtartandó közgyűlésében a következő ingatlanokra vonatkozó névszerűlisti szavazások fognak megejtetni: 1. A postakertben fekvő városi tulajdonú képező területnek a m. kir. fémipari szakiskola részére átengedése felett (harmadizben). 2. A Bethlen-utca 3-ik sorszámu városi tulajdonú képező házasteleknak a Haladás-Egylet részére leendő átengedése felett (harmadizben). 3. Forrai Ernő tulajdonát képező Degenfeldtér 2-ik számu házasteleknak a város részére leendő megvételére felett (másodizben). Debreczen, 1911 március hó 10-én. Tisztelettel: *Kovács József*, polgármester.

— **A városi villák bérlői.** A nagyerdei városi villákra bérckezett ajánlatokra nézve a városi tanács a következőképpen határozott: Bérbeadta az I. sz. villa földszinti lakását 750 K dr. Kemény Móricnak, ugyanezen villa emeletét Sz. Nagy Lajosnak 400 K; a II. sz. villa 3-ik sz. lakását Szántó Győzőnek 520 K, a 4-ik sz. lakást 450 K Kernhoffer Józsefnek, az 5-ik sz. lakás emeleti egyik részét 410 K P. Nagy Zoltánnak, másik részét 360 K dr. Dóczy Emilnek; a III. sz. villa 7-ik sz. lakását 600 K fényéri Zador Lajosnak, a 8-ik sz. lakást 620 K Németh Dezsőnek, a 9-ik sz. lakást Kovács Kálmánnak 240 K, a 10-ik sz. lakást Bruckner Ödönnek 220 K; a IV. sz. villa 13-ik sz. lakását Zoltán Hermannak 520 K, a 12-ik sz. lakást Stern Józsefnek 460 K, a fürdőépületben a Dobos-pavilonra néző egy szobát dr. Ember Ernőnek 200 K, a fürdőépület jobb- és baloldali lakását Koncz Ákosnak 500 K. A városi tanács a beköltözés idejéül május 1. napjától kezdődő időt állapította meg. A lakbér fele a beköltözés előtt május 1-én, a második része augusztus 1-én fizetendő.

— **A város tanácsa a püspök özvegyéhez.** Debreczen város tanácsa a következő meleghangu átiratban fejezte ki részvétét a püspök özvegye előtt: „Méltóságos Asszonyunk! Debreczen szab. kir. város tanácsa megilletődésnek és fájdalomnak érzetétől áthatva értesült Méltóságos asszonyunk életlírásának, Eröss Lajos püspök urnak váratlan történet elhunytáról, amidőn egyházunkat és városunkat életének utolsó lehelletéig szolgáló, elvülhetetlen érdemű főpásztorunk emlékezetét mai napon tartott tanácsülésünkben jegyzőkönyvben megörökíteni elhatároztuk és ezt Méltósággal közöljük: mely tisztelettel kifejezést adunk a nagy veszteség felett érzett fájdalomunknak. Veszteség érte városunkat is, az Ő tetteinek, alkotásainak hosszu sorozata örök hálaóra találunk Debreczen sz. kir. város polgárságának mélyen érző szívében. Emlékét megőrizzzük azzal a szeretettel, mint ahogy a Boldogult szerette városunkat. A mérhetetlen veszteség mélyeségű fájdalomra legyen gyógyító balzsam az az általános részvét, mely városunkban, hazánkban megnyilvánzott. Soha el nem múló hála és kegyelet fogja ápolni emlékezetét örökre. Mely tisztelettel: *a városi Tanács.*

— **A szerb huskivitel.** Belgrádból jelentik: Az új vámszerződés életbelépte óta március 15-ig 4.000.000 kilogramm húst vittek ki Szerbiából Ausztriába és Magyarországra. Budapestre 144 vagon sertésuhra ment, Bécsbe 109 vagon, Prágába 54, Zimonya 13, Grácba, Brünne és Linczebe 10—10, Zágrábba 8, Petrinjába 6, Tepliczbe, Szegedre és Egerbe 3—3, a többi 4 vagon pedig Temes-

vára és Salzburgba ment. A marhahuskvitel volt: Budapestre 59 vagon, Bécsbe 42, Zimonya 15, Zágrábba és Prágába 5—5 és 1 vagon Triesztbe, Szegedre, Salzburgba és Brünne. Ezenkívül 7 vagon élő ökröt vittek ki Olaszországba Szalonikin át. A 26 város közül, amelyekbe Ausztriában és Magyarországon a huskivittel engedélyezték, csak a fele kaphatott szerb húst, a többiek, amelyek szintén rendelték, csak később kerülhetnek sorra. A belgrádi vágóhídon éjjel-nappal folyik a munka.

— **Földtani felvételek.** A földmivelésügyi miniszter leiratban tudatta a városi hatósággal, hogy Timkó Béla és Ballaneger Róbert geológusokat bízta meg, hogy Debreczen és Hajdu vármegye területén földtani felvételeket vegyenek föl. A miniszter a kiküldött geológusok támogatását kéri. A városi tanács a kellő intézkedéseket megtette.

Hajdu vármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja.

79—1911. V. szám.

Pályázati hirdetés.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett s az alábbi határidő lejártá után tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésen választás útján életfogytiglan betöltendő rendőrkapitányi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A rendőrkapitányi állás évi 2400 korona fizetés és 400 korona lakbérből álló javadalmazással van egybekötve.

Megjegyzem, hogy ezen javadalmazás a város szervezési szabályzatának kormányhatóságilag történendő jóváhagyás esetén emelkedni fog.

Felhívom mindazokat, kik erre az állásra pályázni óhajtanak s az 1883. évi I. t. c. 3. §-ában körülírt minősítést kimutatni képesek, hogy okmányaikkal felszerelt s szabályszerűen bélyegzett kérvényeket hozzám, mint a kijelölt választmány elnökehez folyó évi április hó 15-ik napjának déli 12 órájáig annyival is inkább nyújtják be, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Ez alkalommal a választás folytán esetleg megüresedő állásokra is pályázatot nyitok.

Debreczen, 1911 március 11.

Domahidy s. k.,
főispán.

„Ős Debreczen.“

Előzetések Debreczen múltjából.

Írta: **Koncz Ákos.**

A fővárosi és vidéki sajtó a legnagyobb elismeréssel emlékeztet meg ezen kötetről, mely Debreczen múltját rajzolja meg meggyőzően tollal.

Ára 3 korona.

Tisztelevölöknök, tanároknak, tanítóknak, nyilvános könyv-
o o tárnaknak, egyleteknék és tanulónak 2 kor. o o

Kapható a szerzőnél:

Városház, földszint, 7-ik számu ajtó (közlekvőtár.)

